

มหาวิทยาลัยสยาม
Siam University

๑๑๓ - ๑๐๘

การใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

Version: 1 : 2553

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป >> <http://elearning.siam.edu>

การเขียนย่อหน้า

อ.สุภารัตน์ ศุภภัคว์รุจา

การเขียนย่อหน้า

คำ → วลี → ประโยค → ย่อหน้า
→ เรื่อง/ เรียงความ

การเขียนย่อหน้า

ย่อหน้า / อนุচ্ছেท คือ ข้อความตอนหนึ่ง
จะมีความยาวที่บรรทัดก็ได้ตามความเหมาะสม
ของเนื้อหา

หนึ่งย่อหน้ามักจะมีใจความสำคัญเรื่อง
เดียวและมีประโยคขยายใจความสำคัญให้แจ่มชัด

ชนิดของย่อหน้า

ย่อหน้านำความคิด / ย่อหน้าค้ำนำ

ย่อหน้าโยงความคิด / ย่อหน้าเชื่อมความ

ย่อหน้าแสดงความคิด / เนื้อเรื่อง

ย่อหน้าสรุปความคิด / ส่วนสรุป

ส่วนประกอบของย่อหน้า

ย่อหน้าหนึ่งย่อหน้าจะประกอบด้วย **ใจความสำคัญ/ใจความหลัก** และ **ใจความรอง/ส่วนขยาย**

❖ ตำแหน่งของใจความสำคัญมีหลายตำแหน่งอาจจะอยู่

ตอนต้นย่อหน้า **ตอนท้ายของย่อหน้า**

ตอนต้นและตอนท้ายของย่อหน้า **ตอนกลางของย่อหน้า**

ทั้งย่อหน้า

❖ **ใจความสำคัญหรือส่วนขยายของแต่ละย่อหน้าอาจเป็น**

การอธิบายให้รายละเอียดเพิ่มเติม **การให้คำจำกัดความ**

การยกตัวอย่าง

การเปรียบเทียบ

การให้เหตุผล

หลักการเขียนย่อหน้า

๑. ศึกษาหัวข้อที่จะเขียน และกำหนดขอบเขตเนื้อหาที่จะเขียน
๒. เรียงลำดับหัวข้อ - จัดทำโครงเรื่อง
๓. พิจารณาแต่ละหัวข้อว่าเสนอใจความสำคัญเรื่องใด
๔. ขยายใจความสำคัญนั้นเป็นย่อหน้า โดยใช้วิธีการ
 - ๔.๑ การอธิบายให้รายละเอียดเพิ่มเติม
 - ๔.๒ การยกตัวอย่าง
 - ๔.๓ การให้เหตุผล
 - ๔.๔ การนิยาม/ให้คำจำกัดความ
 - ๔.๕ การเปรียบเทียบ

การเขียนเรียงความ / การเขียนความเรียง

การเขียนเรียงความเป็นการเขียนที่ใช้กันทั่วไป ไม่ว่าจะเป็น
การเขียนรายงาน การเขียนบทความ

การเขียนเรียงความมีส่วนประกอบสำคัญ ๓ ส่วน ได้แก่

๑. คำนำ

๒. เนื้อเรื่อง

๓. สรุป

การเขียนเรียงความที่ดีผู้เขียนจะต้องเขียนให้เรียงความเรื่อง
นั้นมีความสมบูรณ์ มีเอกภาพ สัมพันธภาพ และ สาระตถภาพ

โวหาร

โวหารที่นิยมใช้เขียนเรียงความได้แก่

๑. บรรยายโวหาร

๒. พรรณนา

และยังมีโวหารที่น่าสนใจอีก ๓ ประเภท ได้แก่

เทศนาโวหาร

สาธกโวหาร

อุปมาโวหาร

เครื่องหมายวรรคตอน

๑. จุลภาค (,)

๑.๑ ใช้เขียนคั่นระหว่างคำให้เกิดความแจ่มชัด

๑.๒ ใช้เขียนคั่นกลุ่มคำหรือคั่นชื่อเฉพาะที่

ประกอบด้วยกลุ่มคำหลายกลุ่ม

๑.๓ ใช้เขียนกำกับเลขที่มีจำนวนตั้งแต่ ๔ หลัก
ขึ้นไป

เครื่องหมายวรรคตอน

๒.มหัพภาค (.)

๒.๑ ใช้เขียนหลังตัวอักษรที่แสดงว่าเป็น
อักษรย่อ

๒.๒ ใช้เขียนหลังตัวเลขหรือตัวอักษรกำกับ
ข้อย่อย

๒.๓ ใช้เขียนแสดงตำแหน่งทศนิยมและนาที

เครื่องหมายวรรคตอน

๓. ปรศนีย (?)

ใช้เขียนกำกับท้ายประโยคคำถามหรือท้ายคำเพื่อให้ทราบว่าเป็นคำถาม

๔. อัศเจรีย (!)

ใช้เขียนหลังคำอุทานหรือข้อความแสดงอารมณ์ต่างๆ

๕. นขลิขิต / วงเล็บ (.....)

๕.๑ ใช้เขียนกำกับข้อความที่อธิบายไว้เป็นพิเศษเพื่อช่วยให้แจ่มแจ้งขึ้น

๕.๒ ใช้เขียนกำกับข้อมูลบางอย่างเพื่อเตือนความจำ

เครื่องหมายวรรคตอน

๖. ลัญประกาศ (_)

๖.๑ ใช้ขีดเส้นใต้ข้อความสำคัญ

๖.๒ ใช้ขีดเส้นใต้ข้อความ/หัวข้อที่ต้องการเน้นให้เด่นเป็นพิเศษ

๗. อัณฑประกาศ (“....”)

๗.๑ ใช้กำกับข้อความที่คัดลอกมาจากหนังสือเล่มอื่น

๗.๒ ใช้กำกับข้อความที่เป็นคำพูด

๗.๓ ใช้กำกับเพื่อเน้นคำให้เด่นชัดขึ้น

เครื่องหมายวรรคตอน

๘.ยัติภังค์/ยัติภังค์ (-)

๘.๑ ใช้เมื่อไม่สามารถเขียนคำหลายพยางค์ในบรรทัดเดียวกันได้

๘.๒ ใช้ในคำประพันธ์ที่ต้องแยกวรรคเพื่อให้ได้จำนวนพยางค์ตามข้อบังคับของคำประพันธ์

๙.เส้นไข่ปลา (.....)

๙.๑ ใช้แสดงช่องว่างเพื่อเติมคำในแบบฝึกหัดหรือข้อสอบ

๙.๒ ใช้สำหรับแสดงว่ามีคำที่ละไว้(ไม่ได้เขียน)

๙.๓ ใช้แสดงให้เห็นว่ามีข้อความอื่นที่ละไว้

(คัดลอกมาไม่หมด)

เครื่องหมายวรรคตอน

๑๐. ไม้ยมก (๗)

ใช้ซ้ำคำ /วลี /ประโยค

๑๑. ไปยาลใหญ่ (๗๗)

ใช้ระข้อความยาวๆที่เป็นที่ทราบกันอยู่แล้ว

เช่น มะม่วง มะพร้าว ฯลฯ

๑๒. ไปยาลน้อย (๗)

ใช้คำยาวๆ เช่น ทูลเกล้าฯ

๑๓. บุพลัญญา / บุรพลัญญา

ใช้เขียนแทนคำที่อยู่ข้างบนตรงกันเพื่อไม่ต้องเขียนซ้ำ

๑๔. เครื่องหมายทับ (/)

ใช้เขียนแบ่งวันเดือนปี เลขที่สถานที่ เลขที่หนังสือ

เครื่องหมายวรรคตอน

๑๕. เว้นวรรค

๑๕.๑ เว้นวรรคใหญ่

ใช้เขียนเมื่อจบประโยคสมบูรณ์ จบประโยคย่อในประโยคความซ้อน หรือจบข้อความที่เป็นเรื่องเดียวกัน

๑๕.๒ เว้นวรรคน้อย

เว้นวรรคน้อยหน้าและหลังตัวเลขในข้อความที่มีตัวเลข

เว้นวรรคน้อยหน้าและหลังยศหรือตำแหน่ง

เว้นวรรคน้อยเมื่อยกตัวอย่างประกอบหลายอย่าง

(บางครั้งใช้เครื่องหมายจุลภาคแทน)

เว้นวรรคน้อยเมื่อใช้เครื่องหมายวรรคตอนต่างๆ

คำถามท้ายบท

แหล่งอ้างอิง

คณาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ภาษาไทย ๑.

พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,๒๕๓๘.คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะ
ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

การใช้ภาษาไทย๑. พิมพ์ครั้งที่๔ .กรุงเทพฯ :สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๕.

_____ . การใช้ภาษาไทย ๒. พิมพ์ครั้งที่๓. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๒.

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ (บรรณาธิการ). ภาษากับการสื่อสาร. นครปฐม :
มหาวิทยาลัยศิลปากร , ๒๕๔๓.

บรรเทา กิตติศักดิ์ (บรรณาธิการ). ภาษาเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ , ๒๕๔๒.

ผอบ โปษกฤษณะ. ลักษณะสำคัญของภาษาไทย การเขียน-การ
อ่าน-การพูด-การฟังและราชาศัพท์. พิมพ์ครั้งที่ ๖.
กรุงเทพฯ: รวมสาส์น, ๒๕๔๑.

ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. ภาษากับ
การสื่อสาร. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร. ๒๕๔๐. เป็นต้น
ภาษากับการสื่อสาร. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร. ๒๕๔๐. เป็นต้น